

LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND

Information om skydds jakt på eget initiativ, på årskalv av dov- och kronhjort enligt bilaga 4 till jaktförordningen

LRF har tidigare informerat om regeringens beslut om rubricerad skydds jakt. Beslutet är en framgång, därför att hjortskadorna i jord- och skogsbruk i delar av landet är mycket kännbara och innebär stora ekonomiska förluster. Bestämmelserna är nya, och det finns därför ingen praxis eller vägledande rättsfall om hur de ska tolkas. LRF redogör här för sin syn på tolkningen av de nya bestämmelserna.

Svenska Jägareförbundet (SJF) är kritiskt till den nya skydds jakten. SJF har i tidningen Svensk Jakt (Webbversionen) nyligen gått ut med restriktiva rekommendationer om den aktuella skydds jakten. Delar av rekommendationerna är överdrivna. Regeringen har beslutat om generösa regler för skydds jakt för att de behövs och för att de ska användas. LRF ger här sin syn på bestämmelserna.

Nedan återges punkt 22 och 23 i bilaga 4 till jaktförordningen ordagrant:

22) Om det behövs för att förebygga skada, får årskalv av dov- och kronhjort som uppträder vid fält med oskördad gröda jagas i hela landet utom Skåne och Gotlands län. den 1 juli — den 15 april.

23) Årskalv av kronhjort som orsakar stamskada på barrträd får jagas i hela landet utom Skåne och Gotlands län. den 1 juli — den 15 april. Förordning (2017:1255).

Punkt 22

Punkt 22 om dov- och kronkalv i gröda utgår ifrån en standardformulering i bilaga 4 som gäller för grågås och kanadagås. Snarlika formuleringar gäller fler arter. Dessa bestämmelser har tillämpats under ett antal år och har så vitt det är känt inte lett till att någon fällts för jaktbrott. Möjligen med undantag för någon som sålt jakttillfällen under tid som enbart är tillåten för skydds jakt. Då är det förstås uppenbart att jakten haft annat syfte än att skydda gröda.

SJF trasslar i artikeln in sig i ett resonemang om att man måste fälla den individ som gjort/gör skada vid jakttillfället. Det är inte korrekt. Samma formulering används som nämnts sedan ett antal år för gäss. Grundavsikten vid skydds jakt med stöd av bilaga 4 är inte att "hämnas" för en skada eller att döda en viss, utpekad individ.

Avsikten med denna typ av skydds jakt är att **orsaka en skrämseleffekt hos de djur som återstår efter det dödande skottet.** Ett dött djur kan givetvis inte lära artfränder att åkern i fråga är farlig. Det är skottljudet och flyktreaktionen hos de återstående djuren som är poängen med skydds jakt. Det framgår med all tydlighet att skydds jakt på gäss inte kan vara avsedd att lokalisera exakt den gås som äter eller tidigare ätit på fältet. SJF:s resonemang om detta faller på sin egen orimlighet. Poängen med skydds jakt på årskalv av hjort i gröda är tvärtom att kalv som fälls ger skrämseleffekt på återstående djur, både vuxna och kalvar. Medan jakten i sig inte påverkar stammen. Eftersom jakt på litet antal kalvar inte kan reglera en hjortdjurspopulation.

SJF skriver så här:

”En diande dovkalv skadar inte någon gröda och kan alltså inte skydds jagas med det argumentet.”

Det är alltså en missuppfattning. Punkt 22 innebär ingen koppling mellan skadan och en viss individ. LRF motsätter sig alltså SJF:s rekommendation om att dovkalvar inte ska skydds jagas under juli månad. Regeringen har beslutat om en jakttid för att den ska användas. Inte tvärtom!

Jakten får enligt punkt 22 bedrivas **”vid fält med oskördad gröda”**.

Jägareförbundet tolkar platsangivelsen i bestämmelsen som att skydds jakten kan genomföras på och i den närmaste anslutningen till fältet, det vill säga inom ett normalt skotthåll från fältet.

Här återger SJF vedertagen praxis om var skydds jakt för att skydda gröda får ske. LRF instämmer i tolkningen.

Punkt 23

Punkt 23 har en annan och ny formulering. Det är den enda punkten i bilaga 4 för skydds jakt på grund av skada i skog. Den är skriven så att den enligt den bokstavliga lydelsen kan uppfattas så att det ska finnas en koppling mellan visst djur och skadan. Stamskador av kronhjort är vanligast förekommande på ung och medelålders gran. Skadorna sker i alla typer av granbestånd, men är normalt inte störst i de tätaste bestånden. Men det är ändå regelmässigt så att barrträdsbestånd som skadas av kronhjort är så täta att sikten är begränsad. Det faller därför på sin egen orimlighet att jägaren ska kunna urskilja när skada sker och exakt vilken individ som orsakar skadan. Det är i praktiken mycket ovanligt att någon ser när skada görs i skog. Både p.g.a. kronhjortarnas skygghet och p.g.a. dålig sikt (tätt) i skadedrabbade bestånd. Avsikten med bestämmelsen är även när det gäller denna punkt att skrämja för att avbryta skadegörelse. Regeringen har valt att tillåta skydds jakt på kalv därför att några fällda kalvar inte kan medföra att stammen skadas, medan skrämseleffekten på återstående djur (vuxna och kalvar) blir lika stor, oavsett att bara kalv får fällas. Avsikten är alltså enligt LRF:s uppfattning att årskalv av kronhjort får fällas i eller i direkt anslutning till skadat barrträdsbestånd. LRF förespråkar inte någon överdriven eller våghalsig tolkning och tillämpning av punkt 23 i bilaga 4. Däremot kan inte

absoluta krav ställas på observation av skadetillfälle och skadegörande individ eftersom det i realiteten är omöjligt.

Sammanfattande bedömning

I jämförelse med t.ex. punkt 12 om skydds jakt på älg i gröda och ett antal andra av de totalt 23 punkterna om skydds jakt i bilaga 4, ska svårigheterna att tolka och tillämpa inte överdrivas. Mycket få tvister eller rättsfall har uppkommit p.g.a. tillämpningen av bilaga 4.

Enligt LRF:s uppfattning är SJF:s rekommendationer om skydds jakt på årskalv av dov- och kronhjort överdrivna

Anmälan av fälld årskalv av kronhjort

Det har ställts frågor om årskalv av kronhjort, som fälls under skydds jakt med stöd av bilaga 4, ska rapporteras.

Bestämmelser om detta finns i 5 a § jaktförordningen:

5 a § För områden som länsstyrelsen har registrerat för jakt efter kronhjort ska jakträttshavaren anmäla jaktresultatet till länsstyrelsen inom två veckor efter jakttidens utgång.

För områden som länsstyrelsen har registrerat för jakt efter älg ska jaktresultatet anmälas inom två veckor efter jakttidens utgång. Om en älg har fällts ska detta dock anmälas inom två veckor efter det att djuret fälldes.

Om älg eller kronhjort fälls i andra fall än som avses i första eller andra stycket, ska jakträttshavaren anmäla detta till länsstyrelsen inom två veckor efter jakttidens utgång eller, om djuret fälls under annan tid med stöd av särskilt tillstånd, inom två veckor efter det att djuret fälldes. Förordning (2011:117).

De understrukna meningarna visar att både inom och utanför KSO ska årskalvar fällda under skydds jakt med stöd av bilaga 4 rapporteras inom två veckor efter den 15 april. OBS! **Det innebär också, att för motsvarande jakt efter årskalv av dovhjort gäller inga krav på rapport.** Dovhjort nämns inte i 5 a §.

Anders Wetterin